

overhovedet kun drejer sig om en ren Paragrafopstilling, saa kan jeg ikke se, at der er nogen Fordel ved at begrænse Tidsrummet til 5 Aar. Naar man har gjort det, har det rimeligvis været under Hensyn til Risikomomentet. Det vil sige, at man har sagt: Vi kan kun for 5 Aar give private Mennesker en saadan Frihed til uden nogen som helst Kontrol at bruge Statens Midler. Ærede Medlemmer, jeg tror ikke, der er noget andet Land, hvor man har givet private Mennesker fuld Raadighed over Statskassens Midler i 5 Aar uden at have nogen som helst Mulighed for at kontrollere eller begrænse den Raadighed.

I Bemærkningerne til Lovforslaget siges der, at det, der foreslaas, er en Omformning, en Fastlæggelse af den allerede ydede Statsgaranti. Ja, det er overordentlig beskedne Ord om den Forandring, der sker her. Medens der ifølge den tidligere Lov kunde ydes Statsgaranti i hvert enkelt Tilfælde efter en speciel Undersøgelse, efter en Undersøgelse af Handelsministeren og Finansministeren og efter Raadspørgning af et Udvalg i Rigsdagen, kræves der nu intet som helst, intet som helst kræves der; en absolut ubegrænset, direkte Statsgaranti gives der for alt, hvad disse Mennesker, som styrer denne Bank, gør, hvad enten det er godt eller galt. Det kalder Ministeriet ved Forelæggelsen af Lovforslaget en Omformning. Ja, det er en Omformning — det skal jeg give Ret i —, men en meget betydningsfuld „Omformning og Fastlæggelse“ af den allerede ydede Statsgaranti. Jeg tror, det havde været klogere, om Ministeriet havde skrevet i Bemærkningerne, hvad det var, det gjaldt, at det var en fuldstændig ny Form for Garanti, der indførtes, en saa betydelig Udvidelse af Garantien, at sikkert intet Menneske, da vi vedtog den tidligere Lov, havde kunnet tænke sig, at en saadan Udvidelse skulde kunne finde Sted. Hvad staar der da i det Lovforslag, som er forelagt os her? Det hedder i § 1: „Staten overtager med bindende Virkning indtil 1. April 1928 fuld Garanti for alle retsgyldige Fordringer paa Landmandsbanken saavel fra Indskydere som fra andre Kreditorer, for saa vidt disse Fordringer ikke kan dækkes af Bankens Aktiekapital, Reservefond og øvrige Midler“. Der er ligesom en Overflod af Garanti i disse Ord. Det er, ligesom om man fra Regeringsmagtens Side har villet vædde Garantiord ind i disse Sætninger for at give dem et rigtig tilforladeligt Udseende. For det første staar der: „Staten overtager med bindende Virkning“. Jeg ved ikke,

hvorledes Staten kan overtage noget paa anden Maade end med bindende Virkning. Jeg ved ikke, om disse Ord „med bindende Virkning“ forstærker Udtrykket paa anden Maade end rent sprogligt. Dernæst staar der, at den overtager „fuld Garanti“. Ja, hvis der ikke stod noget Tillægsord, saa var det dog fuld Garanti. Jeg har Indtryk af, at Ministeriet har haft Trang til at presse garantigivende Ord ind i dette Lovforslag, saa at der findes et Overmaal af Garanti i det. Reelt betyder denne Overflod intet. „Bindende Virkning“ betyder ikke noget reelt, og naar man yder Garanti, yder man fuld Garanti, naar der ikke til Garantien er knyttet nogen Begrænsning. Det synes faktisk, som om Ministeriet end ikke har haft Tid til at tænke Forslaget helt igennem, men har villet læsse saa meget paa som muligt. Men i hvert Fald fremgaar det af denne Trang til Overflodighed, at der fra Ministeriets Side er tænkt paa en absolut Garanti, at der ikke kan tænkes nogen Undtagelse fra Garantien. Det kan der selvfølgelig heller ikke. Den binder Rigsdagen, og den binder Staten paa ethvert som helst Omraade.

Saa kommer i Paragraffens næste Stykke nogle mærkværdige Bestemmelser. Det hedder nemlig: „Landmandsbanken holder Handelsministeren nøje underrettet om Forløbet af dens Virksomhed, og Handelsministeren afgiver herom Beretning til et af Rigsdagen nedsat Udvalg paa 9 Medlemmer, valgt efter Reglerne i Grundlovens § 45“. Landmandsbanken skal altsaa give Handelsministeren nøje Underretning om, hvad det foregaar. Det kan egentlig være meget interessant for ham at faa en saadan Underretning. Gaar det godt, vil han formentlig glæde sig over det, og gaar det daarligt, vil han vel blive bedrøvet, men mere kan han heller ikke gøre. I begge Tilfælde maa han forholde sig fuldstændig passiv. Der er i Forslaget ikke nogen som helst Mulighed for, at han kan gribe ind. Men hermed er naturligvis ikke alt udtømt. Den højtærede Minister kan og skal ogsaa — der staar nemlig „afgiver“ — afgive Beretning om, hvorledes det gaar med Landmandsbanken, til Rigsdagens Bankudvalg. Jeg er Medlem af dette Bankudvalg, og det kan naturligvis for disse Bankudvalgsmedlemmer være interessant at faa saadanne Meddelelser fra Handelsministeren. Men Udvalget har lige saa lidt som Ministeren nogen som helst Mulighed for at gribe ind, hvad enten det gaar godt eller galt for Banken. Jeg ved ikke, hvorfor man sætter saadanne Ting ind i Lovforslaget. Man giver